

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2024/2025 DO 2027/2028
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2025/2026 DO 2028/2029

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu	PRZEDMIOT FAKULTATYWNY SPECJALISTYCZNY: Krytyczna analiza dyskursu jako metoda badań: szkoła anglosaska.			
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim			
Typ przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny)	fakultatywny specjalistyczny			
Rok/semestr	rok I i II, semestr: II i IV			
Dyscyplina	językoznawstwo			
Język wykładowy	język polski/język angielski			
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr hab. Ewa Konieczna, prof. UR			
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot	dr hab. Ewa Konieczna, prof. UR			
Wymagania wstępne	Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu językoznawstwa na poziomie studiów filologicznych II stopnia.			
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Celem przedmiotu fakultatywnego jest zapoznanie doktorantów z głównymi podejściami metodologicznymi w krytycznej analizie dyskursu w obrębie tzw. szkoły anglosaskiej. Zajęcia mają charakter teoretyczno-praktyczny. Moduł teoretyczny poświęcony jest krytycznej refleksji nad definicjami i typologiami strategii dyskursywnych oraz ich zakorzenieniem w określonych tradycjach badawczych, a także omówieniu mechanizmów, za pomocą których nadawcy realizują cele społeczne, poznawcze i perswazyjne (np. legitymizują władzę, budują autorytet, wzbudzają lęk czy normalizują określone wizje świata). Moduł praktyczny koncentruje się na operacjonalizacji strategii dyskursywnych w analizie empirycznej, obejmującej identyfikację markerów językowych, pracę na materiale korpusowym oraz uzasadnianie decyzji analitycznych, co umożliwia doktorantom rozwijanie metodologicznie świadomych i weryfikowalnych analiz dyskursu.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza: zna i rozumie Lp.	Wiedza: zna i rozumie, posiada wiedzę			
P8S_WG1	Posiada szeroką wiedzę teoretyczną popartą zdobytym doświadczeniem badawczym oraz zna aktualny dorobek w temacie krytycznej analizy dyskursu, który wykorzystuje	P8S_WG	konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,

	by w sposób obiektywny odnieść się do istniejących paradygmatów analizy strategii dyskursywnych.			
P8S_WG2	Posiada rozległą wiedzę i zna najnowsze światowe osiągnięcia naukowe oraz posiada wiedzę dotyczącą światowych trendów rozwojowych na temat krytycznej analizy dyskursu.	P8S_WG	konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,
P8S_WG3	Zna, rozumie i stosuje właściwą dla dyscypliny językoznawstwo i dyscyplin pokrewnych terminologię w języku polskim i obcym wiodącym dla dyscypliny.	P8S_WG	konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,
P8S_WK1	Posiada wiedzę dotyczącą wpływu rozwoju postępu technicznego i technologii na postęp cywilizacji, w tym na odkrywanie nowych możliwości związanych z krytyczną analizą dyskursu z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania.	P8S_WK	konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,
Umiejętności: potrafi Lp.	Umiejętności: potrafi			
P8S_UW1	W oparciu o interdyscyplinarną wiedzę z dziedziny nauk humanistycznych dyscyplinie językoznawstwa potrafi merytorycznie formułować i wyznaczać do realizacji ambitne cele badawcze, związane z badaniami nad krytyczną analizą dyskursu. Potrafi identyfikować i doskonalić metody, techniki i narzędzia badawcze, a także wyciągać konstruktywne wnioski na podstawie uzyskiwanych efektów pracy badawczej.	P8S_UW	*konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,
P8S_UW2	Na podstawie dostępnych interdyscyplinarnych publikacji naukowych potrafi rozpoznać i rozwiązać problem badawczy, który może być wykorzystany do powstania nowego elementu dorobku.	P8S_UW	*konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,
P8S_UW3	Potrafi wykorzystać swoją interdyscyplinarną wiedzę i doświadczenie badawcze do analizowania i oceny osiągnięć naukowych, opinii eksperckich i pozostałych opracowań, formułując na tej podstawie opinię, w tym także krytyczne sądy.	P8S_UW	*konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,

P8S_UK6	Potrafi realizować i prezentować pracę naukową czynnie uczestniczyć w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym komunikując się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.	P8S_UK	*konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,		
Kompetencje społeczne: <i>jest gotów do</i> Lp.	Kompetencje społeczne: <i>jest gotów do</i>					
P8S_KK3	Jest gotów do wymiany myśli, prowadzenia merytorycznej dyskusji naukowej oraz do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych, z którymi mierzy się krytyczna analiza dyskursu	P8S_KK	*konwersatorium	egzamin pisemny, projekt,		
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW						
Semestr (nr)	Wykład	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
II i IV	-	15 godz.	-	-	-	2
METODY DYDAKTYCZNE						
- wykład - prezentacja multimedialna - dyskusja.						
TREŚCI PROGRAMOWE						
Konwersatorium: - Merytoryczny opis treści tematycznych zajęć : - Wprowadzenie do Krytycznej Analizy Dyskursu: cele zadania, główne szkoły - Strategie nazywania i predykcji - Intensyfikacja i mitygacja - Argumentacja przez toposy - Błędy argumentacyjne (logical fallacies) - Odziaływanie na odbiorcę poprzez emocje i schematy kognitywne - Legitymizacja						
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)						
Przedmiot kończy się egzaminem po każdym semestrze realizacji (semestr 2, semestr 4, semestr 6). Obowiązująca skala ocen: 5.0, 4.5, 4.0, 3.5, 3.0, 2.0.						
Egzamin polega na przeprowadzeniu pogłębionej analizy wybranych strategii dyskursywnych zidentyfikowanych we fragmentach tekstów prasowych i/lub internetowych, obejmującej ich precyzyjne rozpoznanie, opis formalno-funkcjonalny oraz interpretację pełnionych przez nie ról w konstruowaniu znaczeń, relacji społecznych i perspektyw ideologicznych.						
Ocena bardzo dobra: - bardzo wysoka aktywność i zaangażowanie w trakcie zajęć, - widoczna umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania konstruktywnych wniosków,						

- uwidaczniająca się świadomość własnej postawy artystycznej, charakteryzująca się otwartością na merytoryczny dyskurs, a niekiedy konstruktywną krytykę;
- bardzo wysoka wartość merytoryczna referatu oraz artystyczna projektu wizualnego;
- obecność na co najmniej 4/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- aktywne korzystanie z zaproponowanej literatury, rozszerzane i pogłębiane we własnym zakresie.

Ocena plus dobra:

- wysoka aktywność w trakcie zajęć;
- wysoka wartość merytoryczna referatu oraz artystyczna projektu wizualnego;
- obecność na co najmniej 4/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- przejawy dojrzałości twórczej i świadomości własnej postawy artystycznej,
- widoczna zadowolająca umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- aktywne korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena dobra:

- zadowolająca aktywność w trakcie zajęć;
- zadowolająca wartość merytoryczna referatu oraz artystyczna projektu wizualnego;
- obecność na co najmniej 4/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- umiarkowana umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- zadowolające korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena plus dostateczna:

- umiarkowany stopień aktywności w trakcie zajęć
- relatywnie słaba wartość merytoryczna referatu oraz artystyczna projektu wizualnego;
- obecność na co najmniej 3/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- umiarkowanie słaba umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- umiarkowane korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena dostateczna:

- mały stopień aktywności w trakcie zajęciach
- słaba wartość merytoryczna referatu oraz artystyczna projektu wizualnego;
- obecność na co najmniej 3/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- słaba umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- sporadyczne korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena niedostateczna:

- brak aktywności w trakcie zajęć;
- nieakceptowalna wartość merytoryczna referatu oraz artystyczna projektu wizualnego;
- brak umiejętności prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- nieobecność na ponad 3/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- brak korzystania z zaproponowanej literatury.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z programu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	44
SUMA GODZIN	60

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS *		2 ECTS
LITERATURA		
Literatura podstawowa:	Hart, C. (2010). <i>Critical discourse analysis and cognitive science: New perspectives on immigration discourse</i>. Palgrave Macmillan Reisigl, M., & Wodak, R. (2009). The discourse-historical approach (DHA). In R. Wodak & M. Meyer (Eds.), <i>Methods for Critical Discourse Analysis</i> (2nd ed., pp. 87–121). SAGE Lewiński, M., Oswald, S. (2013). When and how do we deal with straw men? A normative and cognitive pragmatic account. <i>Journal of Pragmatics</i>, 59, 164-177. van Leeuwen, T. (2013). The representation of social actors. In C. R. Caldas-Coulthard & M. Coulthard (Eds.), <i>Texts and Practices</i> (pp. 32–70). Routledge Wodak, R. (2021). <i>The politics of fear: The shameless normalization of far-right discourse</i> (2nd ed.). Sage.	
Literatura uzupełniająca:	Danesi, M. (2023). <i>Politics, lies and conspiracy theories: A cognitive linguistic perspective</i>. Routledge. Van Eemeren, F. H., Grootendorst, R. (2004). <i>A systematic theory of argumentation: the pragma-dialectical approach</i>. Cambridge University Press. Ventsel, A., Hansson, S., Madisson, M.-L., & Sazonov, V. (2019). Discourse of fear in strategic narratives: The case of Russia's Zapad war games. <i>Media, War & Conflict</i>, 14(1), 1–19.	

*(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)

.....
Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej